

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dijous 21 de Octubre de 1897

Num. 3.398

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Ptas. 3'50
3 mesos	10'00
6 mesos	18'00
1 any	32'00
Extranger y Ultramar	7'00
Annells, Aprens convencionals	7'00

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mollofó, carrer Junquera, 140.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
 Arrabal Santa Anna, número 80, prop à la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab títol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.
 Reb en CONSULTA à Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 à 12 y de 4 à 5.
 Arrabal alt de Jesús, 38, sobre l. Correu.
 Los demés dias à Barcelona, Claris, 44, cantonada à la Gran Via, de 11 à una y de 4 à 5.

PERA L' DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitros, panteons y sepulturas y arreglo dels demés objectes que s' troban deteriorats.
 Ultima novetat y gust exquisit, à preus limitadíssims.
 Se trobarà en lo domicili de las germanas
RIPOLL
 Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)
 Aynguda del ferro carril, Figueras, (Girona)
 Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instala canyerias y aparatos d' iluminació y calefacció à qui ho solliciti, sens cap gaso per part del sollicitant, mediant lo pago del gas à 30 céntims de pesseta lo metre cúbich, y ab tal que'l consum anyal arribi à una cantitat determinada.
 Pera més informes y detalls, dirigir-se à la fabrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

La personalitat civil

Las Cambras de Bélgica s' ocupan en un projecte legislatiu de gran trascendencia, porque será la primera prova feta à Europa d' una legislació, que en los Estats Units fa anys hi está arrelada donant allí magnífics resultats.
 Se tracta d' otorgar personalitat civil à las societats cooperativas de treballadors y als gremis, siguin de la classe que vulgan. Gracias à aquesta personalitat civil dits gremis podran negociar, adquirir y possehir bens, administrarlos ó realisarlos.
 En los Estats Units, cualsevol organizació pública pot demanar y adquirir aquesta personalitat civil. Aixís, per exemple, si un particular fa un llegat d' un col·legi ó biblioteca, aquestos s' organitzen segons las disposicions del donant y viuen, adquiereixen ó venen ab personalitat propia. Los hospicis, col·legis, jardins, universitats y academias que allí fan ús d' aquest dret y obran ab independència de tota altre autoritat son nu-

merosos y progressan lliures d' entrebanchs y expedients. avsb m' sup oi ore. La personalitat civil si aquí à Espanya's concedís à las Asociacions Agrícolas, per exemple, los hi daría tal forsa y tal empena, que aixó sol podria transformar la producció de la terra.

Es innegable que las vías de comunicació rapidísimas; los progressos de la maquinaria; la aglomeració urbana y la sindicatura de capitals donan à la nostra época un caràcter completament distint de las que tenian las anteriors. Pensar en aturar aquesta marxa; pensar tórçerla ó modificarla, es com pensar en aturar los grans moviments geològics, que per inmutables lleys se succeeixen à despit del home. Pero es llògich y natural pensar y buscar lo armonisarlos ab la vida particular, fent que no desapareixi'l caràcter de la individualitat absorbit per la associació de tals poderosas forsas.

En aquest concepte, las associacions particulars de productors, de pagesos, d' obrers etc. etc., forman com una valla sòlida al domini y absorció de las grans collectivitats y son com lo poderós escut del humil contra'l poderós; del individu contra'l Estat; del productor contra'l monopoli; del agricultor contra' ls sindicats d' acaparadors.

¿Més, quin partit polítich es aquí capàs de fixarse en aquestos problemas y buscarhi solucions? Aquí s' viu d' apariencias, de corre-cuytas y d' expedients; en lo fondo, lo poble es com dos sigles endarrera.

A. P.

Monarquia fi de sigle

Temps arrera donavam compte al lector de que la monarquia anava ja en bicicleta, en la persona de la reina Margarida, esposa del fill del galantuomo. Molt avans lo malaguanyat Selgas s' havia queixat amargament de que la monarquia anés vestida d' americana, montada en cabriol: ó en un tilbury qualsevol, guiant los cavalls lo propi monarca. Ab sátira fina y ponzaguda li cantava las varietats à la monarquia, dihentli que las primeras arrels de perdicó estavan en ella mateixa. Aquesta setmana nos han cridat l' atenció, quatre ralletas d' una revista de Paris que publica'l **Diario de Barcelona** y que dinhen aixís:

«Corre'l rumor de que'l Czar, en aquest moment y à Darmstadt ab la Czarina, se proposa venir à passar una setmana sencera à Paris, durant lo mes actual, en lo més rigorós incògnit... Com tantas testas coronadas, lo poderós autòcrata sent ardentment lo desitx de viure com un senzill particular en mitx de la multitud parisenca, participar de la febre quotidiana en la gran y atractiva ciutat, visitar teatres, museus, llocs de diversió elegants y fins los d' un genre menos elevat, y destersar, en fi, de las molestias de la fadigosa etiqueta. Es sabut que una de las distraccions aquí dels grans duchs, à la cual de segur no s' entregará'l Czar, consisteix en anar de nits, d' incògnit y fins disfressats d' obrers, seguintlos dos inspectors de policia, à las tabernas que serveixen de refugi als malfactors de tota mena que s' troban à Paris com en totas las grans capitals. Se dirá que aquest passatemp no es en cap manera distingit per un príncep, mes, presiamment per l' oposició en que s' troba ab los hàbits d' una cort seremoniosa resulta molt del gust d' aquells ilustres aficionats.»

Es clar que' ls grans duchs no son monarcas, però tenen possibilitat d' arribarhi, y à més nos sembla que'l revister no está pas ben tranquil respecte de lo que farà'l autòcrata. Aqueixas aficions artísticas à lo Zola de las personas de sanoh real no' as apar que donen un gran esplendor à l' institució monàrquica. Ni sabem compèndre per qué, sabent com se sap aixó, encara que no s' diga cada dia ab la claredat y la forma ab que ho fa'l revister de nostre monàrquich colega de Barcelona, hi ha qui s' esgarria de que un pelayo re enriquit, convertit en president de la república, se tracte de tu à tu ab lo Czar de totas las Russias y si rebut à Peterhoff com un altre Emperador. De Mr. Faure als parroquians de las dessusditas tabernas nos sembla que hi há encara algún camí à fer.

L' ofici de monarca es realment un ofici vingut à menos, y lo pitjor es que, com en casi tots los oficis descayguts, es per culpa del oficial. La vida del monarca té, com totas, sa part de sacrifici y à aquest sacrifici es à lo que no s' resignan fàcilment los monarcas d' aquesta moribunda centuria. Desde'l moment en que s' dona'l cas de passar pel costat del rey y no conèixerho, las cosas van malament per la monarquia.

No s' queixin los reys del desconeixement dels súbdits, ja que' ls agrada tant l' incògnit.

Nosaltres, francament, trobem que lligan poch las ceremonias de coronació del Czar sota las cúpulas del Kremlin y aquest afany per veure' ls reconys y reconets d' una gran ciutat democrática, hont, per desdita, sembla que' ls interessan als reals hostes més los vicis que las virtuts. Algun dia vindrà que s' enteraran d' aquets gustós aquells pobres desdixats que s' deixan esclafar à truco de poder veure à son rey y emperador, que es, además, son pontífice. Y alashores, si perden lo respecte à la monarquia y s' democratissan excessivament, ¿qui s' culpará?

No es extrany que caygan las cosas si massa s' inclinan. No es extrany que'l súbdit tracti com un burges al monarca si'l monarca sospira per ésser burges.

Monarquia fi de sigle, ja ho hem dit. No dissona tant com alguns nos volen fer créure lo tocàrlos als reys la «Marselles» quan van à Paris. Es una satisfacció que resulta apropiada y además una en certa manera saludable indirecta.

Assamblea regionalista

Havem rebut desde Alcañiz, la següent important circular:

«Tenim lo gust de manifestarli que aquesta «Comissió de defensa dels interessos regionals», ha acordat celebrar lo dimenge 14 del corrent, la Assamblea regionalista, de qual important assumpto ja se han ocupat los periódichs d' aquest país, la qual deurà verificarse en lo Teatro de Alcañiz á las cinch de la tarde de dit dia.

L' objecte de l' Assamblea, será discutir los Estatuts baix los quals ha de constituhirse lo «Consell regional de Aragón, nomenclament de sa Junta directiva, y adoptar acorts referents als ferro-carrils d' Alcañiz á Sant Carlos de la Rápita, de transversal de Calamocha á Cuenca, carbonifera de Utrillas, Alcañiz, Caspe, Fraga y Lleyda, los pantanos y canals de rego de Santolea en lo riu Guadalupe y del de Beceite en lo riu Matarraña, lo credit agrícola, y altres assumptos d' interès general.

Ja comprendrá Vosté la trascendencia de la patriótica reunió que nos proposém celebrar, no duptant que Vosté y sos amichs (als quals pot invitar en nostre nom) assistirán á ella pera lo millor éxit dels assumptos que han de resoldres en benefici d' aquesta extensa comarca tant necessitada d' obras d' utilitat pública, que la redimeixin de l' actual miseria.

Desitjém també que concurreixin á la Assamblea y tingan representació en lo Consell lo major número de pobles limítrofes que per la comunitat d' interessos ab Aragón se troban en lo càs de defensarlos, lo mateix que nosaltres, com succeheix ab respecte al ferro carril de Alcañiz á Sant Carlos de la Rápita.

Ab aquest motiu nos oferim á Vosté ab la major consideració sos atents S. S. Q. B. S. M.

Per la Comissió de Defensa dels Interessos Regionals.—Lo President, Sales.—Lo Vocal Secretari, Santiago Contel Marqués.

Com deyem en un dels nostres números passats, á Aragón treballan de ferm per las nostras ideas.

Avant y fora, aragonesos!

ARTS Y LLETRES

Nevant

(IMPRESIÓ DEL NATURAL)

Es lo 15 d' Octubre, estich allotjat en un hermos chalet voltat de jardins y construccions industrials, al peu del Carol, á un quart d' hora de Puigcerdá, y 'm despertan dematinet grans exclamacions y riallas de mos fills. Demano per la causa d' aquell xibarrí, que 'm sona á sorpresa, y 'm diuhen qu' es la neu.

—Neva?

—Sí papá, neva

—Pero aquí baix?

—Sí, papá á la plana.

Ja no 'm cel més. Home de terras baixas, que no ha vist nevar quatre cops á la vida y que daleix temps ha per veure en sa característica fesomia d' hivern aquella Cerdanya gemada y verda dels estius, salto del llit mes que depressa per gaudir del desitjat espectral.

Obro la finestra y... jo ho crech!... tot lo jardí, tots los llosats del entorn plens de neu. Los caminals están ja alfombrats d' un armini de quatre dits de gruix; las pareras, las dalias, las gojas, las maduixeras y bardissals de gers esmaltats de blancas y tofudas flors; la pissarra dels llosats convertida en grans planxes de porcelana blanquíssima; sols una passera tortuosa, que s' extén pel reixat á la casa, conserva la rossor de la terra, y encara clapejan aquesta rossor algunas glébas d' escuma, escaixaladas y fermentosas com las que 'l mar escup á la platge eternament.

Nevava, si nevava, no parava de nevar, nevava ab aquella continuïtat cansonera de las plujas d' hivern. Res de vent, ni de soroll, ni de violencia amenassadora. Al contrari, ni un alé d' ayre, un gran silenci, una atmosfera boyrosa, casi tangible, en la que flotavan com burinots blancs los borrallons emperesits de posarse.

Se veyá que 'l fenómeno duraria horas, pero aixís y tot, temorós de que tota aquella hermosura se m' esvahís per encantament, m' he vestit á corre-cuyta y no he parat fins al cimborí.

Lo país estava transformat, desconegut. Inutil cercar ab la vista aquella vall llargaruda, empresonada per las grans serras que caixalan lo cel ab llnr Puigmal y Carlit; l' ilusió era de que 'm trobava al mitj d' un desert polar, inmens, infinit. Cap d' aquells turons,

sempre aclaparadors, se veyá. Un horisó grisenoh, escapadis y espés, un zenit de vidre, raspat, que demunt meu, transparentava clarors somortas. Tot vaguetat, somni d' una evaporació inmensa, fantástica.

Y á sota?

A sota, ja mes aprop, catifas interminables de pell d' os blanch, de las que destacavan ensá y enllá grans masses d' arbres negrenchs com l' olivera, cónichs y brancayguts com lo pibet; lo telégrafo ratllant la plana ab l' infinita rengla de pals, ocrea aquí, grisos enllá, tots capsats de blanch, sostenint dos cordons de boata, y com perdudas pe 'l desert, fins á quatre figuretas de pessebre, encaputzadas, negrosas, y ab ribets blanquíssims.

Més aprop encara, sota mos peus, lo caseriu que volta 'l chalet, una munió de construccions desiguals, las unas vessant cotó fluix per totas las oberturas, las altres cobertas de lluentas llampes de gel. Y un xich més enllá, el riu de sempre, saltant y rondinant pels còdols lleugerament emblanquinats, entre la doble rengla d' arbres que s' hi aclofavan esleparats per la floca y més floca que á demunt los cau.

No n' he tingut prou; he baixat y he emprés lo camí de la vila. Quin goig al sentir cruixir aquella groixuda catifa sota 'l calsat! Y com me dolia veurela trencada ó escaixelada! Perqué devant d' un país nevat, jo no sé d' ahont, ni com naix aquest amor exclusivista pe 'l blanch. Tot lo d' un altre color fa nosa; voldriam véureho nevat. Encara y no sé per qué, m' éran tolerables, en aquells moments, parets, finestras y arbres, pero las clapas d' herba ó de terra xopa qu' enrosseix la neu com á borralls de suarda, me molestavan, me posavan frisós.

Aquell camí, encaixonat per parets baixetas, s' anava desplegant á mos ulls com una acequia tota empolsada de sucre picat y cruixent, á la qual anavan á depositarse, de quan en quan, las esllavissadas floccas que s' desprenían dels verns encara vestits de fulla, plantats á un costat y altre. Pero lo que 'm dava bó de veure eran els salzers y albas que, pelats de fulla, talment semblavan carregats de flor d' atmetller.

Caminant, caminant, he lograt descobrir la vila quan la tenia á cop de pedra. De tan aprop y tot, tot just l' arribava á oviar com á través d' un teló de musselina sens fi que anava desenrotllantse de dalt á baix. Los horts, escalonats pe 'l puig ahont la vila descansa, estavan com poblats de fruyters florits, lo caseriu era vagorós, ideal; y 'l cap del campanar s' endinzava tot esfumat en la boyra cendrosa hont la mirada s' fonía.

Y nevava, nevava, nevava silenciosament y sens parar.

NARCÍS OLLER.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 20 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OSER particular
9 m. 3 t.	758	72	0'0	4'2	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS classe	can. 1/4
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 33 Sombra 23	12	16 19	S. S.	Cumul	0'4

Ahir, ab lo primer tren de Tarragona marxaren envers la capital los reclutas del any passat d' aquesta ciutat perteneixents al cupo d' Ultramar. Ab tal motiu, la estació del Nort se vegé concorreguda per molta gentada, mares, pares, germans y demás familias que anaren á despedir als seus sers estimats.

Trencava 'l cor veure á tantas mares y pares plorar tot abressant als infelissos fills que anavan camí del matedero per no tenir 300 duros pera comprar ab ells la vida, que es cosa tant preuada que no hauria de pognerse comprar per cap diner, ja que Deu al donarnosla la feu sagrada, y de cap manera los homes que respectan ó diuhen respectar dita lley l' haurían de fer objecte de mercancia.

Un detall també ens indigná, y es que aquells infelissos que entregavan la seva vida en mans d' un govern despídat, pera arribar á posarla en sas mans tenian que pegarse 'l viatge. Alguns monteren sense 'l corresponent bitllet, pero avans d' arribar á la estació de Tarragona, tingueren cuydado en saltar del tren y guanyar lo carrer sens passar per la estació. Dos d' aqueixos vegerem que no pogueren burlar la vigilan-

cia y un guarda agullas los feu passar pel lloch destinat, originantse lo consegüent conflicte que no sabem com se resolgué.

Es escandalós aixó de que 'l govern no tinga 70 miserables céntims pera qui li ofereix la seva salut y la seva vida en defensa dels seus interessos.

En la secció literaria publicuém avuy una poesia de circunstancias que si bé no te grans mérits literaris, pot passar tenint en compte que es obra d' un modest obrer.

Hem tingut lo gust de rebre un número de la revista sueca «Ny Illustrerad Tidning», que 'ns ha enviat l' eminent literat traductor de molts obras catalanas Er. Göran Björjörkman.

Dit número tracta extensament dels últims cambis polítichs d' Espanya y publica 'ls retratos de Sagasta y general Blanco.

Agrahim al Dr. Göran la deferencia que ab nosaltres ha tingut.

Dintre pochos dias veurá la llum en aquesta ciutat un periódich setmanal, satírich humorístich y titulat «Reus Tranquil».

Segons podém assegurar, será obra d' uns quants joves que ayments de nostra literatura volen fer en dit periódich sos primers ensayos literaris.

Molt d' éxit los hi desitjém en sa honrosa empresa.

Diuhen los periódichs:

«Lo rey de Siam ha fet algunas preguntas relativas al funcionamiento de la Cambra popular.»

S' ha informat del número de diputats que prenen assiento en los banchs y com la cosa més natural del mon, ha preguntat si 'l nomenclament d' aquets representants del país ho feya 'l govern.

Chulalonkorn ha mostrat sa extranyesa quan l' han informat de que 'ls diputats los nombrava 'l poble.»

Si, pero havian d' haver afegit que 'ls elegeix lo poble segons la voluntat dels ministres y dels cacichs.

Per lo demás, es molt estrany aixó que tot un rey y absolut per anyadidura ignori com se las arregla un seu colega pera governar, y aixó que al mon no hi ha pas tantis reys ni sistemas de govern, puig un noy de 12 anys aplicat, sab perfectament la geografia política del globo, mentres que S. M. siamesa ignorava quin régimen de govern tenim á Espanya. ¡Y pensar que d' homes aixís ne fan reys absoluts!

De Saragossa va sortir avans d' ahir ab direcció á Barcelona un tren militar conduhint 1.500 soldats que han d' embarcar cap á Cuba un dia d' aquets. Y ahir ne surtí un altre casi ab igual número de soldats y ab lo mateix objecte.

(Y ¡papa! vinga á embarcar gent fins que no 'n queda ni per pagar á aquets generals tan patriotas que en pochos anys arreplegan 25.000.000 de duros.

Don Carlos, aquell que es rey de... casa seva, ha fet novas declaracions. Ha dit... ¡qué volían que digués sino las burradas de sempre?

Per mes que digui y fassi aquest tarabana que vol ser amo de tot arreu, lo que es los espanyols que encara s' estiman una mica no será fácil que se l' escoltin.

Estém ja massa escarmentats d' aquest fulano y ja se sab lo que diu lo ditxo «Gat escaldat, ab aigua tébia n te prou.»

Per un descuyt de compaginació, no va sortir en lo número d' ahir lo següent suelto.

Avans d' ahir al vespre la banda y societat coral del «Centre de Lectura», donaren una serenata á llur digne president l' inspirat dramaturch reusenche D. Lloís Quer, per quin motiu, vegé lo senyor Quer molt concorreguts los salons de sa casa, per un nombre compacte d' amichs y distingidas y bellas senyoretas.

Lo carrer de l' Aleixar s' omplí de gent, que aná á escoltar gustosa, las pessas que ab tant d' acort y ajustesa interpretaren, aquellas seccions musicals del Centre de Lectura, que tant honran á nostra ciutat.

Després, pujaren tots los coros y 'ls de la banda á casa 'l senyor Quer que 'ls obsequiá ab un espléndit refresch.

En lo teatre Romea de Barcelona s' ha inaugurat, produhint excelent efecte, l' alumbrat eléctrich en la platea y palco escénich, ab lámperas incandescentis, havent corregut la instalació á cárrech de la Central Catalana d' electricitat.

Aquesta setmana quedarà terminat lo procés apostòlich que s' está instruint a Tarragona de la venerable Sor Filomena de Santa Coloma, religiosa del Convent de Mínimas de Valls. Demà, 22, tindrà lloch lo reconeixement del cadavre davant lo tribunal que entén en lo procés.

A la major brevetat comensaran las obras de construcció del monument a Serafi Pitarrs.

Ha aparegut a París lo primer número del diari carlista «La Correspondencia Española», orgue oficial de D. Carlos en l'extranjer. «La Correspondencia Española» s' escriu en varis idiomes.

Lo divendres últim se posà malalt a Madrid lo senyor Governador civil d'aquesta provincia, recentment nomenat, D. Miquel Aguado y Gonzalez.

En los primers moments, se creya que la dolencia hauria pogut ser de gravetat, pero s' acudí ab promptitut y fortuna del pacient, poguent, al semblar, curarse 'ls síntomas de la malaltia que presentava 'l senyor Aguado.

Aquest inesperat y sensible accident, apassará per alguns dies lo pendre possessió lo nou Governador, si millora, com desitgem sincerament.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja a la cantitat de pessetas 1011.79.

SECCIO LITERARIA

Retorn de Cuba

RAMON AMORÓS

Poesia escrita expressament

PER **NARCÍS AMORÓS**

Llegida en l' Ateneo de la Classe Obrera de Vilassá de Mar el dia 25 de Setembre de 1897.

Jo que de Cuba he tornat com tots vosaltres sabéu, vull dirvos en alta veu lo agrahit que jo he quedat dels socis del Ateneu.

Desde 'l que vareig marxá hasta 'l dia que hi tornat, puch dir, que sempre hi pensat ab els d' aquí Vilassá,

perque al recordá aquell dia que d' aquí m' vaig despedí, tot me comenso entristí que es lo que jo no voldria.

Perque de trist ja ho estava quan sol me trobava allá, tan sols ab el recordá lo que jo aquí disfrutaba.

Sols al pensar que n' aquí jo la familia deixaba, y que jo cap allí anava á perdre un bras ó á morir.

Pensant sols que anava allá á batirme ab enemichs, y que deixava als amichs al poble de Vilassá.

Pensant que anant a la guerra may més tornaria aquí, mes... ara ray... ja puch dí —ja hi tornat a nostra terra.—

La terra que no m' pensaba may més poguerhi torná, la terra per mí estimada.

Terra que no olvideré fins a l' hora de la mort, terra que dintre 'l meu cor mentres visquí portaré

(PAUSA)

Als pochos dias qu' era aquí lo meu amich va arribar Deu al cel, lo feu pujar, y ell content el va seguí.

¡Oh! Joan, amich fidel que de mí havias signit, ¡ja per sempre t' hem perdut! pro t' ha recullit lo Cel.

Vilassá s' vesti de dol quan ta trista mort sabís, ¡oh! fins hasta l' alegría es va pondre igual que 'l sol.

Descansa en pau, amich meu, que Deu te tingui a la gloria, Vilassá honra ta memoria jo t' dono l' últim adeu....

(PAUSA)

Els qu' hem tornat de la Habana podem dir que m' tingut sort; y si al se aquí algun s' ha mort, mort en terra Catalana.

Y lo poble en pes pot dir que aquell no ha mort a la guerra, que ha mort a la seva terra, allá hont desitgem morir.

¡Visca 'l soldat que es allá, y el que d' aquí no s' allunya!

¡visca sempre Catalunya!

¡visca sempre Vilassá!

Vilassá de Mar, 6 Setembre de 1897.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 19 d' Octubre de 1897.

Naiements

Isabel Creus Constantí, de Miquel é Isabel.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Hilarió.

Sant de demà.—Sant Salomé.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.72	Filipinas	
Exterior	80.30	Aduanas	97.37
Amortizable	78.25	Cubas 1886	94.50
Fransas	20.25	Cubas 1890	78.50
Norts	24.	Obs. 6 0/0 Fransa	95.75
Exterior París	61.31	Obs. 3 0/0	53.12
París	31.50	Londres	33.10

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.72	Fransas	20.25
Exterior	80.30	Cubas vellas	94.50
Colonial		Cubas novas	78.50
Norts	24.	Aduanas	97.37
Obligacions Alm. n. 22.	61.31	Oblig. 3 0/0 Fransas	95.75
		Filipinas	94.

PARIS Exterior. 61.31 Norts. 33.10

GIROS Paris. 31.50 Londres. 33.10

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/f.	00.00 diner	8 d/v.	00.00
Paris	8 d/v.	00.00	Marsella	08.00

VALORS LOCALS		DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	0
		415	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 19

De Bilbao y esc. en 27 dias, v. «Carmen», de 632 ts., ab efectes, consignat als Srs. Fills de B. Lopez. De Liverpool y esc. en 18 dias, v. «Cecilia», de 956 ts., ab efectes, consignat a D. Modest Fénech.

Despatzadas

Pera Port-Vendres pol. gol. «La Paix», ab ví. Pera Barcelona v. «Carmen», abt ranzit.

Pera Ampolla lluat «Santo Cristo 2.º», en lastre. Pera Liverpool y esc. v. «Cecilia», ab ví.

ANUNCIS PARTICULARS

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa ó a domicili. Curs especial de piano y cant. Arrabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honorificas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma. Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' ayuada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 19.

Un telégrama de Nova York diu que la junta cubana d' aquella capital, prepará una gran expedició pera Cuba, composta d' homes y pertretxos de guerra.

La expedició anava conduhida per la goleta «Silver Hok».

Aquest barco sortí de Nova York remolcat per un vapor de práctichs del port y a la vista de tothom fins que s' vegé lliure de tot perill la expedició.

Cuants presenciaren aquest fet escandalós pogueren veure a la goleta «Silver Hok» navegant lliurement ab direcció a Cuba.

Mentres tant las autoritats y 'l canoner encarregat de la vigilancia dirigian tots sos cuydados al vapor «Cremier», creyent equivocadament que era 'l designat pera conduhir la important expedició filibustera.

—Se nota gran activitat entre 'ls filibusters pera organizar numerosas expedicions, aprofitant la actual internitat de Cuba.

Se téu, ab fonament, que conseguixin son propósit lo mateix que en otras expedicions.

—La premsa de Madrid estranya que 'l general Weyler no surti de la Habana fins lo 30, olvidant que general Weyler demaná autorisació al govern pera sortir en dit dia porque 'l vapor d'aquesta fetxa creya éll que aniria a Barcelona.

Lo Govern concedí la autorisació, encarque advertint que per rahons sanitarias, los barcos de la Transatlántica continuaran tocant a la Corunya fins lo 15 de Desembre.

En vista d' aquesta declaració no se sab si 'l general Weyler embarcará lo 20, ó esperará fins lo 30.

Paris 19.

Un despaig de Simla rebut a Londres anuncia que las tropas inglesas desallotjaren als rebeldes de sas posiciones, apederantse de la meseta de Barcal.

Altre despaig de la India inglesa dona compte de que en un combat moriren 40 individuos d' un batalló entre oficials y soldats.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companyia de Sarsuela y Opera espanyola pera la próxima temporada d' hivern.

Lista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Sra. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D.ª Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Sra. Lluïsa Perez Cabrero.—Altra tiple, D.ª Mercé Perez Cabrero.—Característica, Sra. Sirlila.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altre tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómic, D. Lluïsa Senís.—Primer barítono, D. Castro Gascó.—Altre barítono, D. Marián Martinez.—Primer baix, D. Daniel Banquells.—Altre baix, D. Jenme Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer apunt, D. Lluïsa Santafé.—Traspunt, D. Anton Güell.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d' abdos sexes, 24.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

